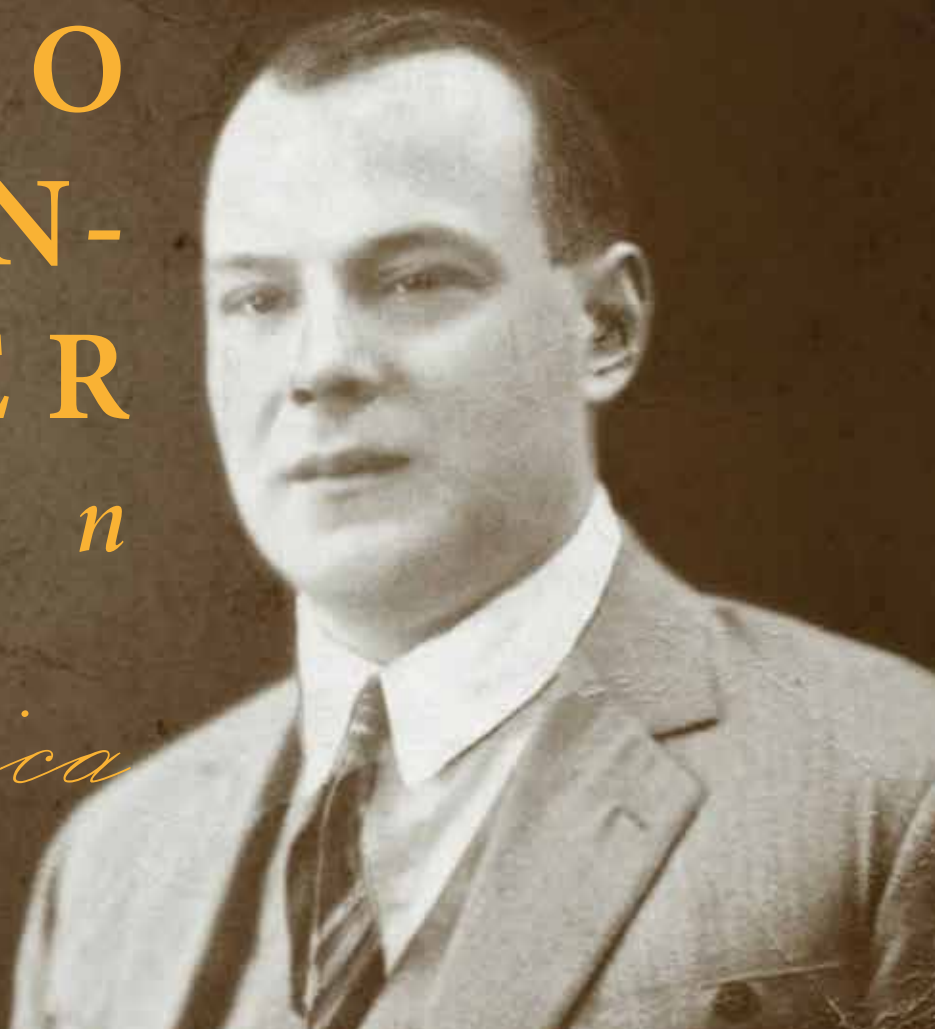

VINKO MÖDERN- DORFER

z i l j a n

130-letnica
rojstva

sobota, 25. 5. 2024 | 19.30

Stara pošta, Bistrica na Zilji

*predstavitev filma in pogovor
z vnukinjo Vito Mavrič*

Vinko Möderndorfer se je rodil 5. aprila 1894 v Dolah na Zilji, v takratni občini Brdo. Najprej se je šolal v Celovcu, leta 1914 pa je končal učiteljsiše v Mariboru. Kot slovenski prostovoljec je sodeloval v plebiscitnem boju na Koroškem, pozneje pa še pri zasedbi Prekmurja. Kot učitelj v Mežici je bil tesno povezan z rudarji in je od rudniške uprave mdr. izsilil izgradnjo nove moderne šole. Kot eden izmed vodij socialdemokratske in kasneje komunistične stranke je bil že med svetovnjima vojnama preganjan in zaprt, nato ponovno od okupatorjev - do odhoda med partizane. Po vojni je postal šolski nadzornik in sodelavec Mohorjeve družbe v Celju. Ob sporu Tito-Stalin so ga zaradi samostojnega mišljenja po krivem obdolžili (1948), da je somišljenik „infor birojevske linije“ Sovjetske zveze, zato so ga zaprli in odpeljali v taborišče za politično prevzgojo na Golem otoku. Bolan in izčrpan je umrl leta 1985 v Celju. Kot etnolog je tudi zbiral in urejal slovensko ljudsko izročilo. Med ljudmi je pustil globoko sled s knjigo Koroške narodne pripovedke.

Interreg

Co-funded by
the European Union

Slovenia – Austria

LINGUA

Zalila

Vita Mavrič

Vinko Möderndorfer

DOKUMENTARNI FILM

Tisti, ki je zgradil šolo

Filmski portret Vinka Möderndorferja (1894–1958)

Film prikazuje življenjsko pot učitelja, etnologa in politika Vinka Möderndorferja, ki se je zaradi izida plebiscita leta 1921 iz Koroške umaknil v Mežico in tam od dobičkov rudnika in ob podpori rudarskih družin zgradil mogočno šolo. Šola je bila ena prvih s telovadnico in z modernim šolskim programom. Kot učitelj je zagovarjal nove pedagoške koncepte, po katerih učitelj ne bi smel biti avtoritarna oseba, temveč pravi učitelj in prijatelj. Kot etnolog je zbiral in urejal slovensko ljudsko izročilo. Med ljudmi je pustil globoko sled s knjigo Koroške narodne pripovedke. Politične oblasti pa mu nikoli niso bile naklonjene. Njegovo življenje so spremljali politični procesi in zapori. Tako tudi v novi, socialistični Jugoslaviji. Portret sestavljajo pogovori z ljudmi, ki poznajo njegovo delo, s prebivalci Mežice, ki se ga spominjajo, in z drugimi.

Režija: Vinko Möderndorfer ml.; scenarij: Vita Mavrič, Vinko Möderndorfer ml.

Dokumentarni film v sodelovanju z RTV Slovenija, 2016.

PREDSTAVITEV KNJIGE IN POGOVOR

»Kar ustvariš ostane. Svetu cvet. Tebi rane«

Vinko Möderndorfer; Učitelj, politik in raziskovalec

Knjiga je rezultat simpozija, ki so ga na pobudo in skupaj z vnukinjo Vito Mavrič konec leta 2014 pripravili na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Opus njegovih del je obsežen in sega v pedagogiko in didaktiko, politiko in takratno narodopisje, današnjo folkloristiko, etnologijo in antropologijo.

»Bil je strastno predan svoji poti. Verodostojen v vsem, kar je počel. Perfekcionista s številnimi talenti, ki ni toleriral nobene akademske arogance, angažiran ljudski buditelj, izjemen pedagog in vzgojitelj mlajše generacije učiteljev. Neverjeten idealist in altruist v eni osebi. Popoln zanesenjak, izjemno načelen in neskončno trmast Korošec obenem. Vsekakor karizmatična osebnost. Človek z »napačnimi« lastnostmi za tiste in današnje čase.« (Vita Mavrič)

Založnik: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2016; uredila: Jože Hudales, Ingrid Slavec Gradišnik